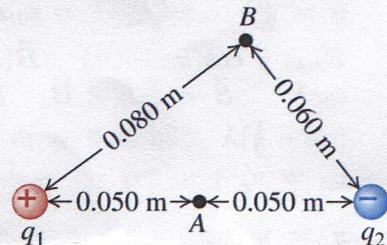

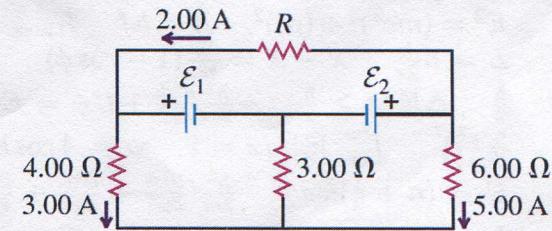
Kokeessa saa käyttää laskinta, joka ei ole ohjelmoitava.

- 1.** Varaus on jakautunut tasaisesti pallonmaiseen tilavuuteen: varaustiheys (varaustilavuutta kohti) on vakio kaikkialla pallossa ja nolla pallon ulkopuolella. Koko pallon varaus on -21.0 nC ja pallon säde on 85.0 mm . Laske Gaussin lain avulla varausjakauman aiheuttaman sähkökentän suuruus pistessä, jonka etäisyys keskipisteestä on 42.5 mm . Ilmoita myös sähkökentän suunta.

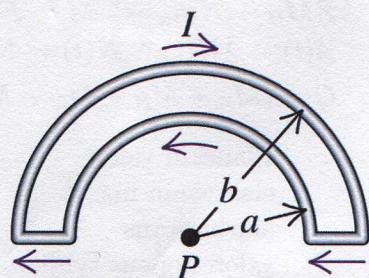
- 2.** Kaksi varattua hiukkasta, joiden varaukset ovat $q_1 = +2.40 \text{ nC}$ ja $q_2 = -6.50 \text{ nC}$, pidetään paikoillaan kuvan mukaisesti. Laske a) potentiaaliero V_{AB} eli $V_A - V_B$ ja b) työ, joka sähkökenttä tekee kolmanteen hiukkaseen, jonka varaus $q_0 = -2.50 \text{ nC}$ ja joka siirtyy pistestä B pisteesiin A .

- 3.** Laske kuvan piiristä a) virta keskellä alhaalla sijaitsevan vastukseen (3.00Ω) läpi, b) tuntemattomat lähejännitteet (emf) \mathcal{E}_1 ja \mathcal{E}_2 sekä c) ylimmän vastuksen resistanssi R .

- 4.** Johda kuvan virran I aiheuttama magneettikenttä pistessä P lähtien liikkeelle jostakin käänöpuolen kaavakokoelman yhtälöstä. (Muista ilmoittaa myös magneettikentän suunta.)

Kaavoja ja vakioita käänöpuolella!

$$\begin{aligned}
\vec{F} &= \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{q_1 q_2}{r^2} \hat{r} & \vec{E} &= \frac{\vec{F}_0}{q_0} & \vec{E} &= \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{q}{r^2} \hat{r} & \vec{E} &= \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \int \frac{dq}{r^2} \hat{r} & p = qd \\
\vec{r} &= \vec{p} \times \vec{E} & \Phi_E &= \int \vec{E} \cdot d\vec{A} & \Phi_E &= \oint \vec{E} \cdot d\vec{A} = \frac{Q_{\text{encl}}}{\epsilon_0} & U &= \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{q q_0}{r} \\
V &= \frac{U}{q_0} & V &= \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{q}{r} & V &= \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \int \frac{dq}{r} & V_a - V_b &= \int_a^b \vec{E} \cdot d\vec{l} & E_x = \\
&- \frac{\partial V}{\partial x} & E_y &= - \frac{\partial V}{\partial y} & E_z &= - \frac{\partial V}{\partial z} & C &= \frac{Q}{V_{ab}} & C = \epsilon_0 \frac{A}{d} & U = \frac{Q^2}{2C} & u = \\
&\frac{1}{2}\epsilon_0 E^2 & C = K C_0 & \epsilon = K \epsilon_0 & I &= \frac{dQ}{dt} & J &= \frac{I}{A} & \vec{J} = n q \vec{v}_d & \vec{E} = \rho \vec{J} \\
\rho(T) &= \rho_0 [1 + \alpha(T - T_0)] & R &= \frac{\rho L}{A} & V &= IR & P &= V_{ab} I & \sum I = 0 \\
\sum V &= 0 & \tau &= RC & \vec{F} &= q \vec{v} \times \vec{B} & \Phi_B &= \int \vec{B} \cdot d\vec{A} & \oint \vec{B} \cdot d\vec{A} = 0 \\
\vec{F} &= I \vec{l} \times \vec{B} & d\vec{F} &= I d\vec{l} \times \vec{B} & \vec{r} &= \vec{\mu} \times \vec{B} & \vec{\mu} &= NIA & \vec{B} = \frac{\mu_0 q \vec{v} \times \hat{r}}{4\pi r^2} \\
d\vec{B} &= \frac{\mu_0}{4\pi} \frac{I}{r^2} \frac{d\vec{l} \times \hat{r}}{r^2} & \oint \vec{B} \cdot d\vec{l} &= \mu_0 I_{\text{encl}} & \vec{M} &= \frac{\vec{\mu}_{\text{total}}}{V} & \vec{B} &= \vec{B}_0 + \mu_0 \vec{M} \\
\vec{B} &= K_m \vec{B}_0 & \mu &= K_m \mu_0 & \chi_m &= K_m - 1 & \oint \vec{B} \cdot d\vec{l} &= \mu_0 (i_C + \epsilon_0 \frac{d\Phi_E}{dt})_{\text{encl}} \\
\mathcal{E} &= - \frac{d\Phi_B}{dt} & \oint \vec{E} \cdot d\vec{l} &= - \frac{d\Phi_B}{dt} & L &= \frac{N\Phi_B}{i} & \mathcal{E} &= -L \frac{di}{dt} & U = \frac{1}{2} L I^2 \\
u &= \frac{B^2}{2\mu_0} & \frac{\partial^2 E_y(x,t)}{\partial x^2} &= \epsilon_0 \mu_0 \frac{\partial^2 E_y(x,t)}{\partial t^2} & c &= \frac{1}{\sqrt{\epsilon_0 \mu_0}} & E &= cB & \vec{E}(x,t) = \\
&E_{\max} \hat{j} \cos(kx - \omega t) & \vec{B}(x,t) &= B_{\max} \hat{k} \cos(kx - \omega t) & u &= \epsilon_0 E^2 & S &= \\
&\epsilon_0 c E^2 & \vec{S} &= \frac{1}{\mu_0} \vec{E} \times \vec{B} & I &= S_{\text{av}} = \frac{1}{2} \epsilon_0 c E_{\max}^2 & d \sin \theta &= m\lambda & d \sin \theta = \\
&(m + \frac{1}{2})\lambda & 2d \sin \theta &= m\lambda & x &= x' + ut & y &= y' & z = z' & t = t' \\
v_x &= v'_x + u & \gamma &= \frac{1}{\sqrt{1-u^2/c^2}} & \Delta t &= \gamma \Delta t_0 & l &= \frac{l_0}{\gamma} & x' &= \gamma(x - ut) \\
y' &= y & z' &= z & t' &= \gamma(t - ux/c^2) & v'_x &= \frac{v_x - u}{1 - uv_x/c^2} & v_x &= \frac{v'_x + u}{1 + uv'_x/c^2} \\
\gamma &= \frac{1}{\sqrt{1-v^2/c^2}} & \vec{p} &= \gamma m \vec{v} & E &= K + mc^2 & K &= (\gamma - 1)mc^2 & E &= \gamma mc^2 \\
E^2 &= (mc^2)^2 + (pc)^2 & E &= hf & K_{\max} &= hf - \phi & E &= pc & hf &= E_i - E_f \\
L &= n \frac{\hbar}{2\pi} & \lambda' - \lambda &= \frac{\hbar}{mc} (1 - \cos \phi) & \lambda &= h/p & \hbar &= h/2\pi & \Delta x \Delta p_x \geq \\
&\frac{\hbar}{2} & \Delta E \Delta t &\geq \frac{\hbar}{2} & - \frac{\hbar^2}{2m} \frac{d^2 \psi}{dx^2} + U \psi &= E \psi & \psi &= \sqrt{2/L} \sin(n\pi x/L) & E &= \\
&\frac{n^2 \pi^2 \hbar^2}{2mL^2} & \int_{-\infty}^{\infty} |\psi|^2 dx &= 1 & \psi &= A \cos kx + B \sin kx & \psi &= C e^{\kappa x} + D e^{-\kappa x} \\
E &= (n + \frac{1}{2})\hbar\omega & - \frac{\hbar^2}{2m} (\frac{\partial^2 \psi}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 \psi}{\partial y^2} + \frac{\partial^2 \psi}{\partial z^2}) + U \psi &= E \psi & E &= -\frac{13.60 \text{ eV}}{n^2} \\
L &= \sqrt{l(l+1)}\hbar & L_z &= m_l \hbar & S &= \sqrt{s(s+1)}\hbar & S_z &= m_s \hbar & \Delta M &= \\
ZM_H + Nm_n - \frac{A}{Z} M & E_B &= (ZM_H + Nm_n - \frac{A}{Z} M)c^2 & A(t) &= -\frac{dN(t)}{dt} \\
A(t) &= \lambda N(t) & N(t) &= N_0 e^{-\lambda t} & \lambda &= \frac{\ln 2}{T_{1/2}} & T_{\text{mean}} &= \frac{1}{\lambda} & A(t) &= A_0 e^{-\lambda t} \\
Q &= (M_A + M_B - M_C - M_D)c^2
\end{aligned}$$

Planckin vakio	$6.6260755 \cdot 10^{-34}$ Js
elektronin massa	$9.1093897 \cdot 10^{-31}$ kg
alkeisvaraust	$1.60217733 \cdot 10^{-19}$ C
valon nopeus tyhjiössä	$2.99792458 \cdot 10^8$ m/s
tyhjiön permittivisyyys	$\epsilon_0 = 8.854187817 \cdot 10^{-12}$ F/m
tyhjiön permeabiliteetti	$\mu_0 = 4\pi \cdot 10^{-7}$ Tm/A
atomimassayksikkö	$1 \text{ u} = 1.660538782 \cdot 10^{-27}$ kg
Avogadron luku	$N_A = 6.0221415 \cdot 10^{23}$ 1/mol
pallon tilavuus	$\frac{4}{3}\pi r^3$
pallon ala	$4\pi r^2$
ympyrän ala	πr^2
ympyrän piiri	$2\pi r$